

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 103

van **PETER VAN ROMPUY**

datum: 9 januari 2020

aan **MATTHIAS DIEPENDAELE**

VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

Kasteel Ter Meeren Sterrebeek - Restauratie

Het kasteeldomein Ter Meeren in Sterrebeek (deelgemeente van Zaventem) dateert uit de 14e eeuw en werd tussen 1860-1865 in historische stijl gerestaureerd en heringericht. Het kasteel ligt ten zuidwesten van het centrum van Sterrebeek te midden van een ruim park van circa 8 hectare dat reeds sinds 1974 beschermd is als landschap. Het kasteel zelf en zijn aanhorigheden werden pas beschermd in 2011. Kortom, het betreft hier een mooi stukje cultureel erfgoed uit de gemeente.

In het verleden kreeg kasteel Ter Meeren twee restauratiepremies toegekend. Een van 56.718,25 euro voor de reconstructie van de torenspits (toegekend bij meerjarenplan van 21 december 2011) en een van 466.923,85 euro voor de karkasrestauratie van het wagenhuis en de stallen (toegekend bij meerjarenplan van 14 december 2012).

Helaas staat het kasteel al enige tijd leeg en wordt het verwaarloosd met ook bezorgde en bedroefde inwoners tot gevolg. De gemeente heeft al enige tijd geen contact meer met de eigenaars waardoor een overleg over het verloop van de restauratie onmogelijk is. Het exterieur van het kasteel (gevels en daken) zou in orde zijn, maar volgens de laatste informatie zouden zowel het interieur, het wagenhuis (waarvoor dus een subsidie werd uitbetaald) als de hele omgeving (moestuin, ijskleder, ommuring enzovoort) dringend gerestaureerd moeten worden.

1. Kan de minister een overzicht bezorgen van alle uitgevoerde werken, inclusief de bijhorende kosten per uitbetaalde subsidie?
2. Werden beide subsidies reeds volledig uitbetaald? Zo niet, waarom niet?
3. Werden alle subsidies reeds helemaal opgebruikt? Zo niet, wat is hier de reden voor en welke stappen onderneemt de minister om dit gegeven aan te pakken?
4. Zijn er op dit ogenblik nog aanvragen ingediend voor het opmaken van een beheersplan of restauratiewerken? Zo ja, voor welke delen van het domein?
5. Wat is de huidige staat van het kasteel en zijn aanhorigheden? Moeten bepaalde zaken dringend worden aangepakt met het oog op het verzekeren van de erfgoedwaarden? Zo ja, welke stappen zal de minister ondernemen?
6. Zijn er toekomstplannen om het kasteel en de bijgebouwen terug in gebruik te nemen? Zo ja, hierover graag wat toelichting (bestemming, doeleinde, timing enzovoort).

ANTWOORD

op vraag nr. 103 van 9 januari 2020

van **PETER VAN ROMPUY**

1. Ik bezorg u volgend overzicht van de uitgevoerde werken, inclusief de toegekende premie en uitbetaalde kosten wanneer er een premie toegekend werd.
 - restauratie van het exterieur van het kasteel: de werken gebeurden zonder premie en zijn beëindigd in 2012;
 - reconstructie van de torenspits: restauratiepremie van 51.341,80 euro toegekend op 21 december 2011, saldo uitbetaald na uitvoering in 2017;
 - bijkleuren van het voegwerk: onderhoudspremie van 12.000 euro toegekend op 25 februari 2011, uitbetaald na uitvoering in 2012;
 - zwambestrijding en wandbespanning: onderhoudspremie van 14.520 euro toegekend op 21 april 2011. De premie is niet uitbetaald omdat een groot deel van de werken werd uitgevoerd voor de toekenning van de premie waardoor het recht op de premie verviel;
 - herstellingen aan de stuccogewelven van de kapel en de bibliotheek na de zwambehandelingen: onderhoudspremie van 10.131,92 euro toegekend op 16 oktober 2013, uitbetaald na uitvoering op 12 februari 2015;
 - cascorestauratie van het koetshuis en de stallen: restauratiepremie van 466.923,85 euro toegekend op 17 december 2012. Enkel de dringende instandhoudingswerken zijn uitgevoerd, waarvoor 46.342,47 euro is uitbetaald. Voor de overige voorziene restauratiewerken is nog geen gunningsdossier ingediend. Men kreeg hiervoor een termijnsverlenging tot 6 januari 2021.
2. De restauratiepremie voor de reconstructie van de torenspits werd volledig uitgevoerd en betaald. De restauratiepremie voor de cascorestauratie van het koetshuis en de stallen werd slechts gedeeltelijk aanbesteed, uitgevoerd en uitbetaald. Voor de resterende werken werd de premie nog niet uitbetaald, aangezien de werken nog niet zijn aangevat. Tot op heden heeft de administratie nog geen gunningsdossier ontvangen. Er is een termijnsverlenging voor het uitvoeren van de resterende werken tot 6 januari 2021.
3. Zie antwoorden deelvragen 1 en 2. De administratie brengt de premienemer op de hoogte dat de premie dreigt te vervallen op 6 januari 2021 en dat er dus dringende actie vereist is.
4. Op dit ogenblik zijn er geen nieuwe aanvragen ingediend voor het opmaken van een beheersplan of voor andere restauratiewerken.
5. Het exterieur van het kasteel is nog in voldoende goede staat na de restauratie in 2012. In het interieur van het kasteel, zoals de salons op het gelijkvloers, is restauratie en herstel nodig.

Aan het koetshuis, het park en aanhorigheden zoals de boogbrug zijn dringende instandhoudingswerken noodzakelijk. Om tot het nodige herstel te kunnen komen heeft de administratie een handavingsdossier opgestart. Aanvankelijk werd een traject minnelijke schikking gestart, maar die onderhandelingen zijn stopgezet in 2016 wegens gebrek aan bereidwilligheid van de eigenaar.

Momenteel is het dossier bij het Hof van Beroep dat in een tussenarrest van 12 februari 2019 vroeg een plaatsbezoek te brengen om actuele vaststellingen te doen van het wagenhuis, het park en de aanhorigheden. Dit plaatsbezoek gebeurde in oktober 2019 door de inspecteur onroerend erfgoed, de erfgoedconsulent en de advocaat van de tegenpartij ter plaatse en er werd een proces-verbaal gemaakt voor het Hof. Tijdens het plaatsbezoek gaf de inspecteur onroerend erfgoed mee aan de tegenpartij dat men opnieuw kon bekijken of er via een minnelijke schikking mogelijk met een investeerder of kandidaat-koper, sneller tot een oplossing kan worden gekomen. Het initiatief hiervoor ligt bij de overtreder.

Hierop kwam geen verdere reactie meer. De volgende zitting van het Hof van Beroep is pas gepland voor 3 mei 2021.

6. Op 5 november 2013 werd een stedenbouwkundige vergunning aangevraagd om een hotel en congrescentrum te voorzien in het koetshuis. Deze aanvraag heeft het college van burgemeester en schepenen van Zaventem wegens onvolledigheid geweigerd. Er zijn geen nieuwe aanvragen of plannen gekend om het kasteel en de bijgebouwen een nieuwe bestemming te geven.